

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9
ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*

THE LEADERSHIP DEVELOPMENT MODEL OF POLICE NON-COMMISSIONED
OFFICER STUDENT CADETS TRAINING CENTER REGION 9 IN THE CONTEXT OF
THE THREE SOUTHERN BORDER PROVINCES

¹พ.ต.ท.กฤษณล อุมาจิ Police Colonel Kritsanol Umaj,

²เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต Sowwanee Sikkhabandit, ³ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ Panya Teerawithayalert

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok University, Thailand

E-mail: kritsanolumaji@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 2) เพื่อสร้างรูปแบบ และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ไปใช้ เป็น การวิจัยแบบผสมวิธี มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของ นักเรียนนายสิบตำรวจ ด้วยการสัมภาษณ์ประชาชน 50 คน โดยแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบ ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน 395 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนាយ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ ด้วยใช้แบบประเมินรูปแบบ ด้วยนักเรียนนายสิบตำรวจ 295 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนាយ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ที่เป็นที่ต้องการของประชาชนทั่วไปมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ มีทักษะในการพูดและการสื่อสาร ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ มีวินัยใน ตนเอง และมีความรับผิดชอบ 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค 9 ประกอบด้วยหลักการ 5 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะในการพูดและการสื่อสาร 2) ควบคุม อารมณ์ตนเองได้ 3) ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ 4) ความมีวินัย และ 5) ความรับผิดชอบ และ 3) ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ละด้านทั้งด้านทักษะในการพูดและการ สื่อสาร ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ด้านการศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ และด้านความมีวินัยและความ รับผิดชอบ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้งานจริง

คำสำคัญ: รูปแบบ, การพัฒนาภาวะผู้นำ, นักเรียนนายสิบตำรวจ, ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

Abstract

The purposes of this research paper were 1) to study the leadership characteristics of police non-commissioned officer student cadets in provincial training center region 9, 2) to create a model, and 3) to assess the appropriateness and possibility of using the leadership development model of police non-commissioned officer student cadets in provincial training center region 9. Mixed methods research method was used and 3 steps of the research process were conducted. Step 1: study the leadership characteristics of the police cadets by interviewing 50 key informants using the unstructured interview form. Step 2: create a model using a questionnaire with 395 samples. Data was analyzed by using statistical data such as frequency, percentage, mean and standard deviation. Step 3: assess the appropriateness and possibility of using the model by using the evaluation form collected from 295 police cadets. Data were analyzed by using statistical statistics such as frequency and percentage. Research results showed that 1) leadership characteristics of officer student cadets in provincial training center region 9 that is most in need of the general public, consisting of speaking and communication skills, self-control, believe in the police career, self-discipline, and be responsible. 2) Leadership development model for officer student cadets in provincial training center region 9 consisted of 5 principles which were 1) speaking and communication skills, 2) self-control, 3) faith in the police career, 4) discipline, and 5) responsibility. 3) Evaluation result of the appropriateness and possibility of using the leadership development model of police non-commissioned officer student cadets in provincial training center region 9 in the context of three Southern Border Provinces. In each area, both in speaking and communication skills, self-control, believing in the police career, discipline, and responsibility was suitable and has the possibility of being used in real situation.

Keywords: Model, Leadership Development, Police Non-Commissioned Officer Student, Cadets Training Center Region 9

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ทวีเพิ่มความรุนแรงขึ้นตามลำดับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา (นันทเดช เมฆสวัสดิ์, 2549) หลังจากเกิดเหตุการณ์ผู้ก่อความไม่สงบปล้นปืนและฆ่าเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ประชาชนผู้บริสุทธิ์ รวมถึงการโจมตีจุดตรวจจุดสกัดฐานที่ปักของเจ้าหน้าที่พร้อมๆ กันหลายจุดในทุกพื้นที่ด้วยวิธีการโหดเหี้ยม เพื่อแสดงศักยภาพและให้เกิดความหวาดกลัวขึ้น ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐบาลจึงมีนโยบายให้ทุกส่วนราชการทั่วประเทศส่งกำลังพลลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ แต่เนื่องจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามใช้ภาษาท้องถิ่นยาวีเป็นภาษาหลัก ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ภาษา และปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ความหวาดกลัว ความสูญเสียที่เกิดขึ้น

ยังผลให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแก้ไขปัญหาการยุติยั้งการก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่หรือข้าราชการประจำที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องผ่านการศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจ และการเข้าถึง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ภาษา และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่โดยต้องฝึกอบรมให้เรียนรู้ เข้าใจ และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ลงไปปฏิบัติหน้าที่ ล้วนแล้วต้องเข้าเผชิญต่อสถานการณ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากเป็นหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่จะนำมาซึ่งความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองและสามารถที่จะคลี่คลายปัญหาหรือสถานการณ์ได้ ด้วยภารกิจอันใหญ่หลวงจึงสมควรอย่างยิ่งในการผลิต สร้างบุคลากรเพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ การปรับตัว การตัดสินใจ การสร้างภาวะความเป็นผู้นำ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กระบวนการทำงานที่เกิดประสิทธิภาพเป็นพึงของประชาชนในการลดอาชญากรรม รวมถึงการก่อเหตุในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

อย่างไรก็ดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่ เรื่องของการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และรวมถึงการรักษาความปลอดภัยจากเหตุความรุนแรงและขจัดภัยแทรกซ้อน ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุก ของประชาชน” ตำรวจมืออาชีพต้องเป็นข้าราชการตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ลึก รู้รอบ รู้จริง ในงานที่ทำและต้องเป็นคนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรง อดทน เสียสละ ต้องขยัน และมีการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่สุดต้องตระหนักเสมอว่า เป้าหมายการทำงานของตำรวจคือความผาสุก ของประชาชน โดยจะใช้ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นทิศทางปฏิบัติงานและพัฒนา องค์การ เพื่อผลักดันสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ให้ได้ ซึ่งหนึ่งในยุทธศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ผนวกกับการยกระดับข้าราชการตำรวจได้แก่ เรื่องของการยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจหลักเพื่อตอบสนองสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตอบสนองต่อภารกิจตามนโยบายรัฐบาล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ปรับปรุงพัฒนาระบบงานและกระบวนการงานนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติงาน การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน โดยพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ นำมาตรการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบมาบังคับใช้ มุ่งมั่นทำงานเพื่อภาพลักษณ์ของตำรวจ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การ และพัฒนาคุณธรรมให้บริการด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส ปรับทัศนคติและวิธีการทำงาน เพิ่มขีดความสามารถของสถานีตำรวจ นำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการกำหนดมาตรฐานและปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ และงานบริการประชาชน พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ ความเข้าใจปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด พัฒนางานตรวจสอบภายใน จัดหาครุภัณฑ์ ยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยส่งเสริมให้ประชาชนเครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมยกย่องเชิดชูเกียรติและหรือให้รางวัลตอบแทนคุณความดีแก่ประชาชนเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมบูรณาการกลไกทั้งภายในและภายนอกให้มีการเชื่อมโยงการดำเนินงาน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ คำสั่ง

และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการปรับโครงสร้างหน่วยงานและระบบตำแหน่งให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน (ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580), 2560)

เพื่อสอดรับแนวทางยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่จะปฏิบัติหน้าที่ ทางยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร ด้านการศึกษาอบรมซึ่งการฝึกอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แบ่งเป็น Pre - service training และ In - service training โดย Pre - service training เป็นการเตรียมกำลังพลให้มีความพร้อมในการ ปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับการบรรจุ ได้แก่ การผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ) การผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร (หลักสูตรนักเรียน นายร้อยตำรวจ) ฯลฯ และ In - service training เป็นการฝึกอบรมเพื่อทบทวนและเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ การฝึกอบรมเพื่อเลื่อนระดับตำแหน่ง (Pre promotion training) การฝึกอบรมสำหรับสายปฏิบัติการ (Operation training) การฝึกอบรมสำหรับกลุ่มงาน อำนาจการและสนับสนุน (Staff training) การฝึกอบรมสำหรับกลุ่มงานเทคนิค (Specialist Training) และการฝึกอบรมบุคลากรหน่วยงานด้านการศึกษาอบรม จากการปฏิรูปองค์กรตำรวจ ด้านการปฏิรูปการผลิตข้าราชการตำรวจ จำเป็นต้องมี การกำหนดคุณลักษณะของข้าราชการตำรวจ (ตำรวจมืออาชีพ) ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติภารกิจ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและให้บริการแก่ประชาชน ตามคุณลักษณะหลัก 5 ประการ ได้แก่ กฎหมาย วิชาการตำรวจ ยุทธวิธีตำรวจ ด้านสังคมคุณธรรมและจริยธรรม และสมรรถภาพทางร่างกาย และได้กำหนดหัวข้อวิชาการฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักบริหารให้มีคุณลักษณะ 5 ด้าน ของการเป็น ผู้บริหารงานตำรวจ ได้แก่ นักบริหาร นักปกครอง นักพัฒนา นักประสานงาน นักปฏิบัติ แต่ที่ผ่านมา การพัฒนาข้าราชการตำรวจทุกระดับยังขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรที่มีอยู่เป็นหลักสูตร ที่เป็นเงื่อนไขสำหรับการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งยังไม่ครอบคลุมข้าราชการตำรวจในแต่ละระดับ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน นอกจากนี้หลักสูตรที่มีอยู่แล้วเนื้อหาวิชายังไม่สอดรับกับการ ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ดังนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ทั้งในการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีความทันสมัย เหมาะกับสถานการณ์ สามารถรองรับภารกิจ ของหน่วยปฏิบัติได้ตรงตามความต้องการของสังคมและประชาชน มีการจัดระบบการฝึกอบรมตามมาตรฐาน และช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมกับบุคลากรในระดับต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาตรฐานสากล (ยุทธศาสตร์การศึกษาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579), 2561)

ซึ่งตามโครงสร้างการจัดการฝึกอบรมของแผนยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในส่วนของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งจะเกี่ยวพันกับพื้นที่ที่มีสถานการณ์การก่อเหตุร้ายวันของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ ได้จัดการฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการตำรวจและบุคคลภายนอกเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจ จำนวน 13 หลักสูตร โดยการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตรมีทั้งในส่วนของภาควิชาการและส่วนของการฝึก ซึ่งภายหลังผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ แล้วผู้เรียนจะต้องนำเอาวิชาความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้เอง ทำให้กระบวนการจัดการฝึกอบรมทั้งในภาควิชาการและการฝึกของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและสามารถนำเอาองค์ความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้งานได้จริงตามความคาดหวังของผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับ

นักเรียนนายสิบตำรวจทุกคน ให้มีความพร้อมในการที่จะนำพาความสำเร็จขององค์กร รวมถึงความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุดตามเจตนารมณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและของรัฐบาล

อย่างไรก็ตามการที่จะทำให้ นักเรียนนายสิบตำรวจมีภาวะผู้นำได้นั้น นอกจากการจัดหลักสูตรของคณาจารย์และกระบวนการจัดการเรียนการฝึกอบรมที่มีมาตรฐานแล้ว ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ได้ให้ความสำคัญและดูแลในเรื่องดังกล่าว ซึ่งภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบอื่นๆ ด้วยกัน ทั้งนี้ในกระบวนการจัดฝึก อบรมศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 เป็นแบบลักษณะของโรงเรียนประจำ โดยผู้เรียนจะพักอยู่ที่ศูนย์ฝึกอบรมฯ ในช่วงที่เข้ามาเข้ารับการฝึกอบรมและมีกองร้อยที่สังกัดในแต่ละกองร้อยที่สังกัดจะมีผู้บังคับบัญชาดูแลรับผิดชอบ ซึ่งผู้บังคับบัญชาแต่ละท่านก็จะมีบุคลิกและรูปแบบการบังคับบัญชาที่แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 มีรูปแบบอย่างไร และจะมีการพัฒนารูปแบบไปในแนวทางใด เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับภารกิจในพื้นที่ รวมไปถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวัฒนธรรมองค์การ การปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง การปรับหลักสูตร หรือห้วงระยะเวลาในการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้สำหรับพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำให้มีคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการฝึกอบรมของศูนย์ฝึกอบรม ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนต่อไป

ผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ สร้างเสริมบุคลิกภาพ พฤติกรรม และทัศนคติของบุคลากร ให้มีความเป็นมิตรและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน สร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การเพิ่มศักยภาพในการบังคับใช้กฎหมาย การอำนวยความสะดวกทางอาญา และการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคเป็นธรรม ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชน เพื่อส่งผลต่อความสงบสุขของประชาชนผู้บริสุทธิ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งยังจะนำผลที่ได้จากการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวไปประยุกต์ใช้หรือเป็นต้นแบบให้กับ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาคต่างๆ รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่ผลิตบุคลากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปเพื่อให้ได้คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำมาข้อมูลมาสรุป สังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจที่เป็นที่ต้องการของคนในชุมชนมากที่สุดด้วยการสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured

Interview) โดยกำหนดประเด็นหลัก คือ คุณลักษณะภาวะผู้นำของตำรวจไทยตามความต้องการของท่าน โดยเลือกตัวอย่างในการสัมภาษณ์เป็นประชาชนทั่วไปในจังหวัดยะลา จำนวน 50 คน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 มาร่างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หาคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจที่เป็นที่ต้องการของประชาชนทั่วไป มาใช้ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง 1) ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไป ในเขตเทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 27,700 คน 2) กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไป ในเขตเทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้สูตร Yamane (1973) ด้วยความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ระดับความเชื่อมั่น 95% ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ โดยนำคำตอบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการกำหนดคุณลักษณะตัวเลือกในแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check- List) มีข้อความ คือ เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 20 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Response Question) มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Question) และให้เลือกเพียงคำตอบเดียว โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภท อันตรภาคชั้น (Interval Scale) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีการกำหนดระดับการประมาณค่าเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 20 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ 1) สรุปลักษณะ คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป ถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจที่เป็นที่ต้องการของประชาชน 2) สร้างแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 20 ข้อ 3) นำแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบประเมิน โดยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ทำการตรวจประเมิน ด้วยคะแนนเฉลี่ยจากการกำหนดระดับคะแนน คือ +1 หมายถึง เหมาะสม 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ -1 หมายถึง ไม่เหมาะสม 4) นำแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ มาประเมินหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ใช้เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหานั้น แสดงว่า ข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้ ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ซึ่งผลพบว่า ความสอดคล้องของข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ยกเว้นข้อที่ 4 กับข้อที่ 17 ที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 จึงตัดข้อคำถามข้อที่ 4 และ 17 ออก คงเหลือข้อคำถามในแบบสอบถามจำนวน 18 ข้อ และปรับข้อความตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนทั่วไป ในเขตเทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 395 คน 2) เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนวย ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขั้นตอนนี้ได้ใช้การประเมินเชิงเหตุผล (Rational Approle) ซึ่งประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและผู้สอนในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 และประเมินจากนักเรียนนายสิบตำรวจ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ปฏิบัติงานและผู้สอนในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 9 ท่าน

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อการประเมิน ดังนี้ (1) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร (2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง (3) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านการศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ (4) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบ

2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขั้นตอนในการสร้างและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ (1) ศึกษาค้นคว้าเนื้อหา รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ จากหนังสือ งานวิจัย และคู่มือการปฏิบัติงานตำรวจสัญญาบัตร (2) สร้างแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การกำหนดประชากรและสุ่มตัวอย่าง (1) ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการประเมินรูปแบบภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ คือ นักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 1,122 นาย (2) กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ นักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้สูตร Yamane (1973) ด้วยความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 295 นาย ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามชั้นปี

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อการประเมิน ดังนี้ (1) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร (2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านการ

ควบคุมอารมณ์ตนเอง (3) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านการศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ (4) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบ

3) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขั้นตอนในการสร้างและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ (1) ศึกษาค้นคว้าเนื้อหา รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ จากหนังสือ งานวิจัย และคู่มือการปฏิบัติงานตำรวจสัญญาบัตร (2) สร้างแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) นำแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบประเมิน และประเมินหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (IOC) พบว่า รูปแบบทุกรูปแบบมีค่า IOC 0.5 ขึ้นไป พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ทุกรูปแบบมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้งาน โดยทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.5 (4) จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล (1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบประเมิน ถึงผู้บังคับการศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค 9 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล (2) เข้าพบผู้บังคับการศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการศึกษา พร้อมทั้งขอความร่วมมือและขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล (3) แจกแบบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน และนักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 295 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้งาน (4) เก็บรวบรวมแบบประเมินคืนจากผู้เชี่ยวชาญและนักเรียนนายสิบตำรวจ เพื่อทำการวิเคราะห์และหาข้อสรุปผลต่อไป

5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 เป็นผลจากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปในจังหวัดยะลา จำนวน 50 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยกำหนดประเด็นหลัก คือ คุณลักษณะภาวะผู้นำของตำรวจไทย เพื่อให้ได้คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำมาข้อมูลมาสรุป สังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจที่เป็นที่ต้องการของคนในชุมชนมากที่สุด สรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 20 ประการ ได้แก่ 1) มีสุขภาพ ร่างกายแข็งแรง 2) มีทักษะในการพูดและการสื่อสาร 3) มีคุณธรรมสูง 4) มีความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี 5) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 6) มีเหตุผล 7) มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด 8) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 9) มีความรับผิดชอบ 10) มีมนุษยสัมพันธ์ 11) บุคลิกภาพดี 12) ควบคุมอารมณ์ได้ 13) ใจเย็นไม่เอาแต่อารมณ์ 14) มีวินัยในตนเอง 15) ยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวม 16) เป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดี 17) มีความสามารถในการเข้าสังคม 18) มองโลกในแง่ดี 19) เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ 20) มีความศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ซึ่งผลพบว่า ความสอดคล้องของข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC

มากกว่า 0.5 ยกเว้นข้อที่ 4 กับข้อที่ 17 ที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 จึงตัดข้อคำถามข้อที่ 4 และ 17 ออก คงเหลือข้อคำถามในแบบสอบถามจำนวน 18 ข้อ และปรับข้อความตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงนำคุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 มาสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้วยประชาชนทั่วไปในเขตเทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 395 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายสิบตำรวจ

n=395

ข้อ	คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับที่
1	มีสุขภาพ ร่างกายแข็งแรง	4.18	.612	มาก	14
2	มีทักษะในการพูดและการสื่อสาร	4.47	.673	มากที่สุด	1
3	มีคุณธรรมสูง	4.30	.710	มากที่สุด	6
4	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.16	.716	มาก	17
5	มีเหตุผล	4.23	.673	มากที่สุด	12
6	มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด	4.17	.703	มาก	16
7	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.18	.695	มาก	15
8	มีความรับผิดชอบ	4.31	.732	มากที่สุด	5
9	มีมนุษยสัมพันธ์	4.15	.649	มาก	18
10	บุคลิกภาพดี	4.21	.638	มากที่สุด	13
11	ควบคุมอารมณ์ตนเองได้	4.36	.746	มากที่สุด	2
12	มีวินัยในตนเอง	4.32	.728	มากที่สุด	4
13	ยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวม	4.30	.715	มากที่สุด	7
14	เป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดี	4.29	.728	มากที่สุด	8
15	มีความสามารถในการเข้าสังคม	4.25	.716	มากที่สุด	9
16	เป็นคนที่ไม่ต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ	4.24	.693	มากที่สุด	11
17	มีความเด็ดขาด เด็ดเดี่ยว มั่นคง	4.25	.724	มากที่สุด	10
18	ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ	4.32	.733	มากที่สุด	3

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ที่เป็นที่ต้องการของประชาชนทั่วไปมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ อันดับที่ 1 มีทักษะในการพูดและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.47$) อันดับที่ 2 ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ($\bar{X} = 4.36$) อันดับที่ 3 ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ ($\bar{X} = 4.32$) อันดับที่ 4 มีวินัยในตนเอง ($\bar{X} = 4.32$) และ อันดับที่ 5 มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.31$)

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทักษะในการพูดและการสื่อสาร 1) การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการพูดและการสื่อสาร โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถด้านการพูดและการสื่อสาร 2) เพิ่มเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดและการสื่อสารในรายวิชาต่างๆ 3) ฝึกการปฏิบัติโดยให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีโอกาสพูดต่อหน้าที่ชุมชน 4) เพิ่มโอกาสในการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน 5) หลักสูตรเกี่ยวกับการได้วาที 6) จัดฝึกอบรมการใช้ภาษาถิ่น (ภาษามลายู ท้องถิ่น) 7) ประเมินการฝึกทักษะการพูดและการสื่อสารอยู่เสมอ

2.2 ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ 1) จัดการฝึกอบรมเรื่องการควบคุมอารมณ์ตนเอง 2) ฝึกการทำสมาธิ 3) ฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยสร้างสถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหาวิธีแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้เหตุผล 4) จัดทำแบบสำรวจตนเอง เพื่อให้นักเรียนนายสิบตำรวจเขียนวิเคราะห์อารมณ์ตนเอง และวิธีการจัดการอารมณ์เหล่านั้นในแต่ละวัน 5) จัดตั้งชมรมโดยใช้ศิลปะ/ดนตรี ในการช่วยขัดเกลาและควบคุมอารมณ์ 6) พิจารณาในการใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาเป็นบทลงโทษในการควบคุมอารมณ์

2.3 ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ 1) เชิญชาวบ้านที่มีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ มาพูดเล่าประสบการณ์ และพูดถึงความสำคัญ ต่ออาชีพตำรวจไทย 2) เชิญรุ่นพี่ หรือผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์ และประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานตำรวจ มาเล่าประสบการณ์ และแนวทางการปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจที่ประสบความสำเร็จ 3) เปิดวิดีโอหรือหนังสือที่เกี่ยวกับการศรัทธาในอาชีพตำรวจ ให้นักเรียนนายสิบตำรวจดู เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติหน้าที่ 4) สอดแทรกเจตคติที่ดีแก่นักเรียนนายสิบตำรวจ ในระหว่างการสอนทุกรายวิชา 5) จัดนิทรรศการปลูกจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีเพื่อให้เกิดความศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ

2.4 ความมีวินัยและความรับผิดชอบ 1) ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้างานในชั่วโมงเรียน 2) ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้า ในการจัดกิจกรรมต่างๆ 3) จัดทำคู่มือบันทึกประจำวัน กำหนดกฎเกณฑ์ กฎระเบียบที่นักเรียนนายสิบตำรวจต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน ให้นักเรียนนายสิบตำรวจสำรวจตนเองว่าได้ทำครบทุกข้อตามที่คู่มือกำหนดไว้หรือไม่ 4) กำหนดบทลงโทษให้ชัดเจนหากมีการกระทำผิดระเบียบวินัย 5) สะท้อนให้เห็นถึงความเสียหาย หากขาดความมีวินัยและความรับผิดชอบ

3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ไปใช้ โดยนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 295 นาย ดังแสดงในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนนายสิบตำรวจต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร	ความคิดเห็น		รวม
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1	การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการพูดและการสื่อสาร โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถด้านการพูดและการสื่อสาร	292 (98.98%)	3 (1.02%)	295 (100%)
2	เพิ่มเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดและการสื่อสารในรายวิชาต่างๆ	286 (96.94%)	9 (3.05%)	295 (100%)
3	ฝึกการปฏิบัติโดยให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีโอกาสพูดต่อหน้าผู้ชม	284 (96.27%)	11 (3.72%)	295 (100%)
4	เพิ่มโอกาสในการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน	281 (95.25%)	14 (4.74%)	295 (100%)
5	เพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการโต้วาที	256 (86.77%)	39 (13.22%)	295 (100%)
6	จัดฝึกอบรมการใช้ภาษาถิ่น (ภาษามลายูท้องถิ่น)	266 (90.16%)	29 (9.83%)	295 (100%)
7	ประเมินการฝึกทักษะการพูดและการสื่อสารอยู่เสมอ	282 (95.59%)	13 (4.40%)	295 (100%)

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจเห็นกับด้วยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร โดยเฉพาะรูปแบบการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการพูดและการสื่อสาร โดยวิทยากรผู้มีความสามารถด้านการพูดและการสื่อสาร

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนนายสิบตำรวจต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง	ความคิดเห็น		รวม
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1	จัดการฝึกอบรมเรื่องการควบคุมอารมณ์ตนเอง	289 (97.96%)	6 (2.03%)	295 (100%)
2	ฝึกการทำสมาธิ	285 (96.61%)	10 (3.39%)	295 (100%)
3	ฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยสร้างสถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้เหตุผล	291 (98.64%)	4 (1.36%)	295 (100%)
4	จัดทำแบบสำรวจตนเอง เพื่อให้นักเรียนนายสิบตำรวจเขียน วิเคราะห์อารมณ์ตนเอง และวิธีการจัดการอารมณ์เหล่านั้น ในแต่ละวัน	280 (94.91%)	15 (5.09%)	295 (100%)
5	จัดตั้งชมรมโดยใช้ศิลปะ/ดนตรี ในการช่วยขัดเกลาและควบคุม อารมณ์	278 (94.24%)	17 (5.76%)	295 (100%)
6	พิจารณาในการใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาเป็นบทลงโทษในการ ควบคุมอารมณ์	271 (91.86%)	24 (8.14%)	295 (100%)

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจเห็นกับด้วยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง โดยเฉพาะรูปแบบการฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยสร้างสถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหาวิธีแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้เหตุผล

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักเรียนนายสิบตำรวจต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ	ความคิดเห็น		รวม
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1	เชิญชาวบ้านที่มีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ มาพูดเล่าประสบการณ์ และพูดถึงความสำคัญต่ออาชีพตำรวจไทย	283 (95.93%)	12 (4.07%)	295 (100%)
2	เชิญรุ่นพี่ หรือผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์ และประสบความสำเร็จ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานตำรวจมาเล่าประสบการณ์ และแนวทางการปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจที่ประสบความสำเร็จ	289 (97.97%)	6 (2.03%)	295 (100%)
3	เปิดวิดีโอหรือหนังสือสั้นๆ เกี่ยวกับการศรัทธาในอาชีพตำรวจ ให้นักเรียนนาย สิบตำรวจดู เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติหน้าที่	284 (96.27%)	11 (3.73%)	295 (100%)
4	สอดแทรกเจตคติที่ดีแก่นักเรียนนายสิบตำรวจ ในระหว่างการ สอนทุกรายวิชา	293 (99.32%)	2 (0.68%)	295 (100%)
5	จัดนิทรรศการปลูกจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการตำรวจที่ดี เพื่อให้เกิด ความศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ	288 (97.63%)	7 (2.37%)	295 (100%)

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจเห็นกับด้วยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียน นายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการศรัทธาต่ออาชีพ ตำรวจ โดยเฉพาะรูปแบบการสอดแทรกเจตคติที่ดีแก่นักเรียนนายสิบตำรวจ ในระหว่างการสอนทุกรายวิชา

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักเรียนนายสิบตำรวจต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านความมีวินัยและความ รับผิดชอบ

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบ	ความคิดเห็น		รวม
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1	ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้างานในชั่วโมง เรียน	275 (93.22%)	20 (6.78%)	295 (100%)
2	ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการจัด กิจกรรมต่างๆ	280 (94.92%)	15 (5.08%)	295 (100%)
3	จัดทำคู่มือบันทึกประจำวัน กำหนดกฎเกณฑ์ กฎระเบียบที่ นักเรียนนายสิบตำรวจต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกวันให้นักเรียน นายสิบตำรวจสำรวจตนเองว่าได้ทำครบทุกข้อตามที่คู่มือกำหนด ไว้หรือไม่	272 (92.20%)	23 (7.80%)	295 (100%)
4	กำหนดบทลงโทษให้ชัดเจนหากมีการกระทำผิดระเบียบวินัย	284 (96.27%)	11 (3.73%)	295 (100%)
5	สะท้อนให้เห็นถึงความเสียหาย หากขาดความมีวินัยและความ รับผิดชอบ	288 (97.63%)	7 (2.37%)	295 (100%)

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจเห็นกับด้วยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านความมีวินัย และความรับผิดชอบโดยเฉพาะรูปแบบการสะท้อนให้เห็นถึงความเสียหาย หากขาดความมีวินัยและความรับผิดชอบ

สรุปผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปได้ว่า จากการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ละด้านทั้งด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ด้านการศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ และด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ทั้งผู้เชี่ยวชาญและนักเรียนนายสิบตำรวจ มีความเห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้งานจริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

จากการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในบริบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน พบว่า รูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมในการนำไปใช้งานทุกด้าน แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมในการนำไปใช้งานจริง ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านทักษะในการพูดและการสื่อสาร การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการพูดและการสื่อสาร ควรจัดแยกกลุ่มตามระดับการศึกษา การเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการโต้วาที ควรให้นักเรียนนายสิบตำรวจทุกคนได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่อาจมีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา และการเพิ่มเติมหลักสูตรเพราะหลักสูตรถูกกำหนดมาจาก บช.ศ. แล้ว ควรจัดให้มีการโต้วาทีระดับกองร้อย สอดคล้องกับ ประโยชน์ของการโต้วาที ดังที่ ภาวณี สุคนธชาติ, (2551) ได้อธิบายประโยชน์ของการโต้วาทีว่าทำให้เกิดความชำนาญในการพูดได้ฝึกใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา ได้ฝึกมารยาทการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี และทำให้รู้วิธีการเสนอแนวคิดของตนไปยังบุคคลอื่น จัดฝึกอบรมการใช้ภาษาถิ่น (ภาษามลายูท้องถิ่น) อาจพัฒนาในรูปแบบของการจับคู่สนทนาระหว่าง นักเรียนนายสิบตำรวจ กับ นักเรียนนายสิบตำรวจมุสลิมทุกวัน สอดคล้องกับ คุณค่าของภาษาถิ่น ดังที่ ฉันทัส ทองช่วย (2534, หน้า 15-18) ที่กล่าวถึงคุณค่าของภาษาถิ่นไว้ว่า ใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารกับกลุ่มชนผู้ใช้ภาษาถิ่นนั้นๆ การใช้ภาษาถิ่นติดต่อสื่อสารกับกลุ่มชนผู้เป็นเจ้าของภาษาจะช่วยให้สามารถสื่อความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ได้ดี ทั้งจะก่อให้เกิดความเป็นกันเอง เกิดสัมพันธไมตรีต่อกัน ซึ่งจะช่วยให้การประกอบกิจการต่างๆ ร่วมกันดำเนินไปอย่างสะดวกราบรื่น

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ควรมีการนำเสนอข่าว หรือคลิปวิดีโอที่เกิดจากความผิดพลาดและโทษของการใช้อารมณ์ที่ส่งผลต่อชีวิต ควรมีมาตรการเชิงบวกเพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนนายสิบตำรวจรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล ปิ่นเฉลียว (2559) ที่ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเชิงบวกช่วยทำให้มีอารมณ์ผ่อนคลาย สร้างบรรยากาศและความสุขให้กับตนเองและผู้อื่นได้ ควรจัดให้มีการนั่งสมาธิก่อนเรียนวิชาต่างๆ ทุกครั้ง สอดคล้องกับประโยชน์จากการฝึกสมาธิ ดังที่ สำนักศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ (ส.ส.ส.) (2560) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการทำสมาธิว่า การทำสมาธิทำให้สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดีขึ้น และแสดงออกอย่างระมัดระวังมากขึ้น และดังที่พัธณสิญ นวโลจจิรัตน์, พระมหาสหัส จิตสาโร, สีน งามประโคน (2560, หน้า 40-41) ได้ทำการวิจัยพบว่า ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำแบบไทยอันพึงประสงค์ด้านศีลธรรมขั้นพื้นฐาน

ในด้านการครองตน ครองคน และครองงาน เป็นผู้ที่ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม ในการดำรงตนและประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมทั้งตามกฎหมาย คุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านความศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ ควรจัดให้มีการกล่าวคำปฏิญาณตนเกี่ยวกับการสร้างความศรัทธาในอาชีพตำรวจทุกๆ เช้า สอดคล้องกับความสำคัญของการปฏิญาณตนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดังที่ สุเทพ เอี่ยมคง (2563) ที่กล่าวถึงการปฏิญาณตนมีความสำคัญทางจิตใจ คือ การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาได้เปล่งวาจาเพื่อเป็นการยืนยัน หรือให้คำรับรองโดยถือเอาความสุจริตใจ ความตั้งใจเป็นที่ตั้งนั้น ย่อมเป็นสิ่งย้ำเตือนตนเองอยู่เสมอในการปฏิบัติหน้าที่ การไม่สามารถปฏิบัติตามที่เปล่งวาจาได้ ยิ่งเป็นวาจาที่เปล่งขึ้นท่ามกลางพิธีกรรมหาสมาคมอย่างเช่น การประชุมสภาผู้แทนราษฎรก็ดี การประชุมวุฒิสภาก็ดี ในทางสังคมจะลงโทษ ส่งผลให้บุคคลผู้นั้นขาดความน่าศรัทธาเลื่อมใส สูญเสียความเชื่อมั่น ในที่สุดขาดความนิยมที่จะไว้วางใจให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

4. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ควรเพิ่มระบบ TEAM WORK เช่นระบบหมู่ หมวด และกองร้อย โดยให้นักเรียนนายสิบตำรวจผลัดกันทำหน้าที่หัวหน้าหมู่ หัวหน้าหมวด หัวหน้ากองร้อย แล้วให้นักเรียนนายสิบตำรวจจัด Rating การเป็นผู้นำของนักเรียนนายสิบแต่ละคน สอดคล้องกับ บทความของจ็อบส์ ดี ปี (2557) ที่กล่าวถึงประเด็นที่ว่า ภาวะผู้นำสำคัญอย่างไรกับการทำงานเป็นทีม นั่นคือ 1) ช่วยกระตุ้นการทำงานของทีม คนทำงานที่มีภาวะผู้นำสูงกว่าคนอื่นๆ ในทีม ควรทำหน้าที่เป็นผู้ที่ช่วยกระตุ้นทีมให้เกิดการทำงาน โดยดึงความสามารถที่ตนเองมีออกมาช่วยให้ทีมได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภาวะผู้นำจะช่วยให้เราอยู่ในตำแหน่งงานที่เหมาะสม เพราะเรารู้ขีดจำกัดและความสามารถของตัวเอง จึงสามารถทำงานได้ตรงตามหน้าที่ได้อย่างลงตัว ในขณะที่เดียวกัน เราก็จะช่วยให้เพื่อนร่วมงานคนอื่นได้รู้ขีดความสามารถของตัวเองด้วย หรือหากเขาขาดความรู้ในเรื่องใดก็ตาม เขาก็จะมาขอคำปรึกษาจากเราได้ เราซึ่งเป็นคนที่มีความรู้มากกว่าก็สามารถเป็นที่ปรึกษาของทีมได้ เพราะเราอาจจะให้ความรู้ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในทีมคนอื่นๆ พัฒนาศักยภาพและความสามารถไปพร้อมๆ กัน 2) เป็นเจ้านายตัวเอง ภาวะความเป็นผู้นำจะทำให้เรารู้หน้าที่ของตัวเอง รู้ว่าอะไรที่เราควรจะทำและอะไรที่ไม่ควรทำในแง่ของหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อตัวเอง คนทำงานที่มีภาวะผู้นำจะรู้จักงานของตัวเองดี โดยไม่จำเป็นต้องให้ใครมาออกคำสั่ง หรือคอยเตรียมงานให้อยู่ตลอดเวลา เพราะเขาสามารถทำงานนี้ได้เอง และรู้ว่าต้องทำอะไร ตัวเองก็จะมีรู้สึกว่าเป็นคนด้อยค่า หรือไร้ความสามารถ อีกทั้งยังไม่รู้สึกว่าเป็นตัวถ่วงที่จะทำให้การทำงานล่าช้า การทำงานเป็นทีมก็จะดำเนินไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้น เรียกได้ว่าเป็นการทำงานที่เป็นเจ้านายตัวเอง มีแต่ตัวเราเองเท่านั้นที่รู้ว่าเราต้องทำอะไร และคนรอบข้างที่เป็นเพื่อนร่วมงานของเราก็ได้รับอิทธิพลการทำงานแบบนี้ไปด้วย ภาวะผู้นำจึงสำคัญกับการทำงานเป็นทีมอย่างยิ่ง เพราะทำให้งานของเรามีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน การทำงานเป็นทีมโดยอาศัยภาวะผู้นำ ไม่ได้หมายความว่าเราต้องเป็นเจ้านายใคร ไม่ต้องสั่งการหรือออกคำสั่งใคร จึงทำให้ความสัมพันธ์ของเรามีต่อเพื่อนร่วมงานไม่มีลำดับชั้น ซึ่งแตกต่างจากการทำงานระหว่างเจ้านายกับลูกน้อง เพราะความสัมพันธ์ในลักษณะนี้จะทำให้คนทำงานไม่สามารถแสดงศักยภาพออกมาได้เต็มที่ ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกเจ้านายตำหนิ หากจะต้องแสดงความคิดเห็นบางอย่างออกไป การที่คนทำงานที่มีภาวะผู้นำได้ทำงานเป็นทีม จึงเป็นโอกาสที่จะได้แสดงความสามารถออกมาอย่างเต็มที่ หากการทำงานเป็นที่ถูกใจ ไม่เพียงแต่จะได้รับคำชื่นชมจากเจ้านายเท่านั้น แต่เพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ ก็จะได้เห็นความสามารถของเราอีกด้วย ความสามารถที่โดดเด่นของเราจะทำให้เราได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ ไปในคราวเดียวกันด้วย

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วยหลักการ 5 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะในการพูดและการสื่อสาร 2) ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ 3) ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ 4) ความมีวินัยและความรับผิดชอบ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย “การพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ”

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจเป็นกระบวนการจัดการฝึกอบรมทั้งในภาควิชาการและการฝึกของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจเพื่อให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเป็นอย่างมาก และเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจทุกคนให้มีความพร้อมในการที่จะนำพาความสำเร็จขององค์กร รวมถึงความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ จึงมีความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ สร้างเสริมบุคลิกภาพ พฤติกรรม และทัศนคติของบุคลากร ให้มีความเป็นมิตรและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน สร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อส่งผลต่อความสงบสุขของประชาชนและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน โดยมีการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วยหลักการ 5 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ทักษะในการพูดและการสื่อสาร 1) การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการพูดและการสื่อสาร โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถด้านการพูดและการสื่อสาร 2) เพิ่มเนื้อหาและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดและการสื่อสารในรายวิชาต่างๆ 3) ฝึกการปฏิบัติโดยให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีโอกาสพูดต่อหน้าที่ชุมชน 4) เพิ่มโอกาสในการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน 5) หลักสูตรเกี่ยวกับการโต้วาที 6) จัดฝึกอบรมการใช้ภาษาถิ่น 7) ประเมินการฝึกทักษะการพูดและการสื่อสารอยู่เสมอ

2. ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ 1) จัดการฝึกรวมเรื่องการควบคุมอารมณ์ตนเอง 2) ฝึกการทำสมาธิ 3) ฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยสร้างสถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหาวิธีแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้เหตุผล 4) จัดทำแบบสำรวจตนเอง เพื่อให้นักเรียนนายสิบตำรวจเขียนวิเคราะห์อารมณ์ตนเอง และวิธีการจัดการอารมณ์เหล่านั้นในแต่ละวัน 5) จัดตั้งชมรมโดยใช้ศิลปะ/ดนตรี ในการช่วยขัดเกลาและควบคุมอารมณ์ 6) พิจารณาในการใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาเป็นบทลงโทษในการควบคุมอารมณ์

3. ศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ 1) เชิญชาวบ้านที่มีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ มาพูดเล่าประสบการณ์ และพูดถึงความสำคัญ ต่ออาชีพตำรวจไทย 2) เชิญรุ่นพี่ หรือผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์ และประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานตำรวจ มาเล่าประสบการณ์ และแนวทางการปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจที่ประสบความสำเร็จ 3) เปิดวิดีโอหรือหนังสือที่เกี่ยวกับการศรัทธาในอาชีพตำรวจ ให้นักเรียนนายสิบตำรวจดู เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติหน้าที่ 4) สอดแทรกเจตคติที่ดีแก่นักเรียนนายสิบตำรวจ ในระหว่างการสอนทุกรายวิชา 5) จัดนิทรรศการปลูกจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีเพื่อให้เกิดความศรัทธาต่ออาชีพตำรวจ

4. ความมีวินัยและความรับผิดชอบ 1) ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้างานในชั่วโมงเรียน 2) ให้นักเรียนนายสิบตำรวจหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้า ในการจัดกิจกรรมต่างๆ 3) จัดทำคู่มือบันทึกประจำวัน กำหนดกฎเกณฑ์ กฎระเบียบที่นักเรียนนายสิบตำรวจต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกวันให้นักเรียนนายสิบตำรวจสำรวจตนเองว่าได้ทำครบทุกข้อตามที่คู่มือกำหนดไว้หรือไม่ 4) กำหนดบทลงโทษให้ชัดเจนหากมีการกระทำผิดระเบียบวินัย 5) สะท้อนให้เห็นถึงความเสียหาย หากขาดความมีวินัยและความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรเพิ่มคุณลักษณะที่พึงประสงค์อีกประการหนึ่ง คือ “ทักษะการทำงานเป็นทีม (Team Work)” เพราะงานตำรวจโดยเฉพาะงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จะต้องทำงานเป็นทีมเวิร์ค เริ่มจากคู่บัดดี้ (คู่) ชุดปฏิบัติการขนาดเล็ก (6 นาย) หมู่ (10-12) หมวด (30-44 นาย)

1.2 ในการปฏิบัติงานจริง การควบคุมอารมณ์เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการทำงาน ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวนี้แก่นักเรียนนายสิบตำรวจ

1.3 การส่งเสริมการใช้ภาษาถิ่นมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชาวบ้านส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่น(มลายู) ในการติดต่อสื่อสารกัน

1.4 การเชิญรุ่นพี่ หรือผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์ และประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานตำรวจ มาเล่าประสบการณ์ และแนวทางการปฏิบัติงาน ให้นักเรียนนายสิบตำรวจเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะทำให้ นักเรียนนายสิบตำรวจที่ มองเห็นถึงโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ รวมถึงได้รับแนวทางปฏิบัติที่ดี จากผู้ที่ประสบความสำเร็จ

1.5 กำหนดบทลงโทษให้ชัดเจนหากมีการกระทำผิดระเบียบวินัย จะทำให้ผู้เรียนนายสิบตำรวจตระหนักถึงผลที่จะตามมา หากทำผิดระเบียบวินัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทดลองใช้รูปแบบต่างๆ ที่ผู้วิจัยนำเสนอในงานวิจัยนี้ กับนักเรียนนายสิบตำรวจ

2.2 ควรมีการประเมินและการติดตามผลการนำรูปแบบต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ไปใช้งานจริง กับนักเรียนนายสิบตำรวจ เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการใช้งาน

เอกสารอ้างอิง

- กวี วงศ์พุ่ม. (2552). **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: พี.เค.อินเตอร์พริ้นท์.
- กองบัญชาการการศึกษา. (2560). **หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- จ๊อบส์ ดี ปี. (2557). **ภาวะผู้นำสำคัญอย่างไรกับการทำงานเป็นทีม**. แหล่งที่มา <https://th.jobsdb.com/> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- ฉันทัส ทองช่วย. (2534). **คุณค่าของภาษาถิ่น**. แหล่งที่มา <https://www.baanjommyut.com> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- ดวงกมล ปิ่นเฉลียว. (2559). การสร้างเสริมสุขภาพจิตด้วยความคิดเชิงบวก. **วารสารพยาบาลตำรวจ**. 8(2). 228.
- เต็มรัศมี จินดาวงษ์. (2547). **คุณลักษณะผู้นำของหัวหน้าสถานีตำรวจในทัศนะของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทเดช เมฆสวัสดิ์. (2549). **ปฏิบัติการลับดับไฟใต้**. กรุงเทพมหานคร: ร่วมด้วยช่วยกัน.
- ประยูทธ เกษสาคร. (2545). **ภาวะผู้นำและการจูงใจ**. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- พงกะพรรณ ตะกลมทอง. (2553). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พัชรณิสัย นวโลจิรัตน์, พระมหาสหัส จิตสาโร, ลิน งามประโคน. (2560). **รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำแบบไทยอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลาง**. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 4(2). 40-41.
- ภาวณี สุคนธชาติ. (2551). **ประโยชน์ของการได้วาที**. แหล่งที่มา <https://www.thaigoodview.com> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2560). **ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)**. แหล่งที่มา <http://www.royalthaipolice.go.th/downloads/strategy.pdf> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579)**. แหล่งที่มา <http://policebudget.go.th/sites/default/files/01.pdf> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- สำนักศูนย์เรียนรู้สุขภาพ 8 สสส. (2560). **8 ประโยชน์จากการฝึกสมาธิ**. แหล่งที่มา <https://www.thaihealth.or.th/> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- สุเทพ เอี่ยมคง. (2563). **ปฏิญญาตน**. แหล่งที่มา <http://wiki.kpi.ac.th/> สืบค้นเมื่อ 12 มี.ค. 2563
- เอก อังสนานนท์. (2547). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2547**. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมล.
- Bass, B. M. (1985). **Leadership and Performance beyond Expectations**. New York: The Free Press.
- Dubrin .J. (1998). **Leadership Research Finding : Practice and Skills**. Boston Houghton: Mifflin Company.
- Stogdill, R. M. (1974). **Handbook of Leadership: A Survey of the Literature**. New York: The Free Press.